

Välirauhansopimus 19.9.1944

Välirauhansopimus solmittiin Moskovassa 19.9.2004 toiselta puolen Neuvostoliiton ja Ison-Britannian sekä toiselta puolen Suomen välillä.

Sopimuksen johdannossa todettiin, että Suomi oli hyväksynyt Neuvostoliiton asettamat ennakkoehdot suhteiden katkaisemisesta Saksaan ja saksalaisten joukkojen poistamisesta Suomesta. Lisäksi mainittiin, että välirauhansopimukseen sisällytetään eräitä ehtoja, jotka on tarkoitus säilyttää tulevassa rauhansopimuksessa. Neuvostoliitto ja Iso-Britannia edustivat välirauhansopimuksen allekirjoittajina kaikkia Suomea vastaan sotatilassa olleita Yhdistyneiden Kansakuntien valtioita.

Tärkeimpien artiklojen sisältö

1. artikla: Suomi siirtää joukkonsa vuoden 1940 Neuvostoliiton ja Suomen välisen rajan taakse (liitteen mukaisesti).

2. artikla: Suomi sitoutuu riisumaan aseista saksalaiset asevoimat ja luovuttamaan niiden henkilöstön Liittoutuneiden (Neuvostoliiton) hallintaan.

3. artikla: Suomi sitoutuu asettamaan Liittoutuneiden (Neuvostoliiton) sotilasjohdon vaatimuksesta Suomen etelä- ja lounaisrannikolla olevat lentokentät kaikkine laitteineen käytettäväksi Neuvostoliiton ilmavoimien tukikohtina siksi ajaksi, mikä on tarpeen ilmasotatoimia varten Virossa olevia saksalaisjoukkoja ja Itämeren pohjoisosassa toimivia Saksan laivastovoimia vastaan.

4. artikla: "Suomi sitoutuu asettamaan armeijansa rauhanaikaiselle kannalle kahden ja puolen kuukauden kuluessa tämän sopimuksen allekirjoittamisesta."

6. artikla: "Neuvostoliiton ja Suomen välillä Moskovassa 12 päivänä maaliskuuta 1940 solmitun rauhansopimuksen ehdot saatetaan jälleen voimaan tästä sopimuksesta johtuvien muutoksien."

7. artikla: "Suomi palauttaa Neuvostoliitolle sen 14 päivänä lokakuuta 1920 ja 12 päivänä maaliskuuta 1940 tehtyjen rauhansopimusten mukaisesti vapaaehtoisesti Suomelle luovuttaman Petsamon alueen..."

8. artikla: Neuvostoliitto luopuu vuokraoikeuksistaan Hankoon, ja Suomi puolestaan sitoutuu vuokraamaan Neuvostoliitolle Porkkalan niemen maa- ja vesialueet laivastotukikohdan perustamista varten.

9. artikla: "Neuvostoliiton ja Suomen välillä 11 päivänä lokakuuta 1940 tehdyn Ahvenanmaan saaria koskevan sopimuksen ehdot saatetaan jälleen kaikissa kohdissaan voimaan."

11. artikla: "Suomi sitoutuu korvaamaan Neuvostoliitolle sotatoimien ja Neuvostoliiton alueen miehityksen johdosta Suomen aiheuttamat vahingot 300 miljoonan dollarin arvosta maksettavaksi kuudessa vuodessa tavaroina (puutavaraa, paperia, selluloosaa, meri- ja jokialuksia, erilaisia koneita)."

13. artikla: "Suomi sitoutuu yhteistoimintaan Liittoutuneiden Valtojen kanssa sotarikoksista syytettävien henkilöiden pidättämiseksi ja tuomitsemiseksi."

17. artikla: "Suomalaiset kauppa-alukset, lukuun ottamatta niitä, jotka jo ovat Liittoutuneiden valvonnassa, on asetettava käytettäväksi Liittoutuneiden yleisten etujen mukaisesti."

21. artikla: "Suomi sitoutuu heti hajottamaan kaikki sen alueella toimivat hitleriläismieliset (fascisminluontoiset) poliittiset, sotilaalliset ja sotilaallisluontoiset samoin kuin muutkin järjestöt, jotka harjoittavat Yhdistyneille Kansakunnille ja erityisesti Neuvostoliitolle vihamielistä propagandaa, sekä olemaan vastaisuudessa sallimatta tämäntapaisten järjestöjen olemassaoloa."

22. artikla: "Tämä sopimus edellyttää, että muodostetaan Liittoutuneiden Valvontakomissio, joka rauhan tekoon saakka huolehtii näiden sopimusehtojen täytäntöönpanosta ja täytäntöönpanon valvonnasta Liittoutuneiden (Neuvostoliiton) Ylimmän sotilasjohdon johdolla..."